

Hjørring Kommunale Værker fejrer 75-års jubilæum fredag den 11. august.

Fredag den 11. august 1978 kan Hjørring Kommunale Værker, Gas- og Vandforsyningen fejre sit 75 års jubilæum. Det sker ved en reception på Hjørring Vandværk, Vandværksvej fra kl. 10-11,30.

Fra Hjørring gas- og vandværks jubilæumsskrift har vi taget nogle udpluk.

6. februar 1902. »Vi får både vand og gas.« Endelig i aftes nåede man i Hjørring byråd til en afgørelse af den længe omdebatterede vand- og gasværksag. Efter en kort forhandling vedtoges det med 11 stemmer (formanden stemte ikke), at der anlægges et kommunalt vandværk. Og efter en længere diskussion, under hvilken de i forvejen kjendte standpunkter forsvarede med de heller ikke helt ukjendte argumenter, vedtoges det dernæst - trods formandens alvorlige advarsel med otte stemmer mod fire (formanden, Haslund, Schibsbjerg og Olesen), at der samtidig med vandværket anlægges et kommunalt gasværk. Det nedsatte vandværksudvalg forstærkedes i den anledning med 2 medlemmer. - Branddirektør Kock var mødt som tilhører.

- Hvorefter man gik over til anden behandling af sagen om anlæg af et vandværk. Formanden: Jeg antager ikke, at der vil blive nogen yderligere diskussion i aften. Sagen er jo så uddebatteret, at der væsentlig kun vil være tilbage at stemme over sagen. D'herrer kjender d'herrers. Jeg er overbevist om, at forslaget vil blive vedtaget med 11 stemmer. Jeg er ikke

Skibet synker, og en mand kæmper sig vej til redningsbådene.

- Tag det roligt, råber kaptajnen, først skal vi redde kvinder og børn.

- Jamen, er der virkelig tid til det?

principielt uenig med d'herrer, men jeg mener, sagen kan tåle at vente lidt endnu. Jeg skal ikke komme ind på de økonomiske betragtninger - dem skal jeg glemme til næste sag, - men jeg skal henlede opmærksomheden på, at for at få den indtægt af vandværket, Jochimsen er gået ud fra, er det beregnet, at samtlige byens husejere vil tage vand, og det er vist meget tvivlsomt. Og på den måde fortsatte diskussionen, inden det lykkedes at gennemføre de projekter, som har været til så meget nytte for befolkningen siden da.

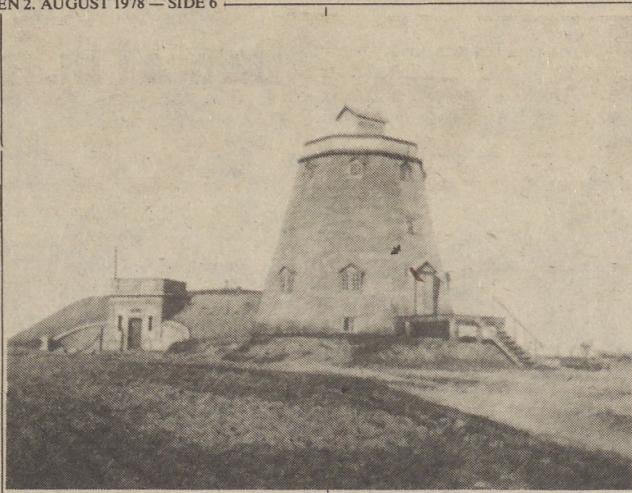

Dette natbillede er taget under broklappen ved Limfjorden, da man stoppede for sejladsen og installerede gasledningen, som her går ned under sejlrenden. Foto: Bent Madsen.

De kommunale værker i Hjørring er i en rivende udvikling.

Gasværket med dets fjerngasforsyning igennem rørledning fra Aalborg og Vandværket i Hjørring er blot nogle af de aktiviteter udvalget for Kommunale Værker giver sig af med idet man jo også har forbrændingsanlægget, og man har rensningsanlægget i sit regi. Ugeavisen har haft en samtale med udvalgsformand Johan Jensen om fremtiden for De Kommunale Værker i Hjørring.

Johan Jensen siger, at med hensyn til vandforsyningen er det jo loven der siger, at der skal være rigelig og godt vand til alle borgerne. I dag forsyner man jo Hjørring by. Tidligere havde man jo også De Kommunale Vandværker, der var i Sct. Knudsby og

Højdebeholderen i 1903. Beholderen anbragtes på Christiansminde Møllebakke. Her ses den forlængst nedrevne gamle mølle Bellevue, som var blevet omdannet til udsigtstårn. Ved Bellevue ligger der nu også et nyt vandtårn.

Højene, men de er jo i dag nedlagte og underlagt Hjørring Vandværk. Derudover har man koblet Skallerup Vandværk ind på Det Kommunale Vandværk. Det er meningen, at man skal have alle de private vandværker koblet sammen, sådan at man kan hjælpe hinanden også i nødstilfælde.

Hvor stort et område kan man forsyne i dag? Johan Jensen siger videre: Det er jo et stort område vi kan forsyne, men måske ikke så stort det vi forsyner nu, men ringledningerne er sådan installeret, at vi kan koble de fleste ind i nødstilfælde.

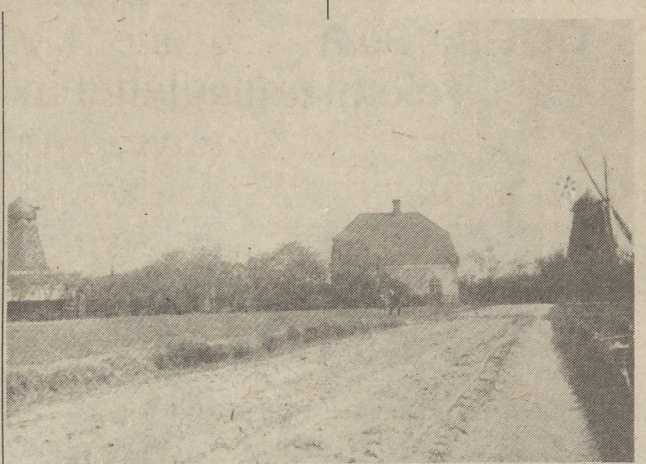
Og er der vand nok i Hjørring? Ja der er nok vand nok ved Hjørring Kommunale Vandværker. Der er heller ikke nogle af de andre vandværker, der mangler vand, selvom der har været nogle skrivelser omkring Bjergby Vandværk, men det ser da ud til, at vi nu får det løst, idet det bliver koblet sammen med Mygdal og senere bliver koblet sammen med det nye vandværk, som Hirtshals laver ved Baggesvogn. Det regner man med, at de påbegynder i 1979, men til det står klart, vil Bjergby ikke komme til at lide af vandmangel, idet de får nødforsyning fra Mygdal. Hirtshals henter i dag råvand helt inde ved Vinstrup, nord for Hjørring, men vi har ikke nogen direkte forbindelse med Hirtshals by, men det er tanken, at man evt. senere skal kobles sammen. Gasværket blev jo i 1968 nedlagt, idet man dengang etablerede fjerngasledningen fra Aalborg til Hjørring. Det var et samarbejde mellem Aalborg, Brønderslev og Hjørring gasværker. Brønderslev gasværk stoppede forsyningen for et par år siden, men man er stadig medejere af ledningen, vel med hensyn til evt. senere brug for naturgas. En af årsagerne dengang til at man startede fjerngasledningen var bl.a., at man ikke mere kunne sælges cinders, og at man i Hjørring-området havde nogle store forbrugere af gas til industri og husholdning.

Er der stadigvæk behov for bygas? Ja der er stadigvæk to store forbrugere på Oxford og Nestlé. Oxford har jo sidst udvidet deres forbrug med deres udvidelse af fabrikken, og derforuden er der jo en del husholdninger, der stadigvæk benytter sig af bygas. Hjørring forbruger i dag ca. 2 millioner kubikmeter gas om året.

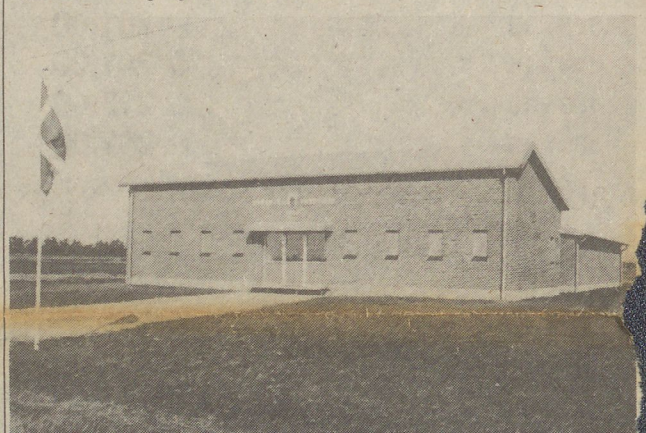
Hvor lang tid varer det inden vi kan få naturgas i hannerne? Det er ikke let at svare på, det afhænger af, hvornår og hvor vi får gassen ind, og hvad handelsministeriet ønsker vi skal have ind af gas, og hvor langt det skal føres frem. Med de planer, der foreligger i øjeblikket, ser det ud som om den stopper omkring Aalborg, men måske endda helt nede ved Salling, hvor man skal lave et depot. Man mener dog, at ledningen skal føres op til både Midtkraft og Nefo, det bliver i så fald kun som nødforsyning, idet man ikke mener at naturgasen skal udnyttes i el-værkerne. Det skal udnyttes til fjernvarmecentraler og mindre bysamfund, hvor der ikke er kollektiv opvarmning på nuværende tidspunkt. Får vi det til Aalborg kan vi jo gå over på naturgasforsyningen igennem den ledning vi har på nuværende tidspunkt, idet den er bygget til at skulle anvendes til naturgas. I det øjeblik man skal forsyne fjernvarmecentraler er det et spørgsmål om, om den ledning vi har nu kan klare det, ganske vist kan den jo køre i alle døgnets 24 ti-

Udstillingen man har ude på vandværket, burde den ikke være for offentligheden? Jo i starten var det meningen, at den skulle have været lavet oppe på Rådhuset, men vi syntes ikke rigtig, at en udstilling om vandværket hørte hjemme der, men mere hørte hjemme ude på vandværket. Ideen er jo ikke dum, men det er der ikke taget endelig stilling til endnu, men vi skal først se, hvad vi har af materialer, men selvfølgelig, når vi alligevel får det hele samlet sammen, så kunne vi måske holde åbent der, f.eks. i weekenden, sådan at borgerne kan komme ind og se udstillingen også. Materialerne er noget vi dels selv har i arkivet, og en del har vi lånt på Museet.

Hvis der bliver åben udstilling derude, så vil vi fortælle det i Ugeavisen i næste uge.

Til venstre ses Nordre Mølle og til højre Søndre Mølle, huset i midten er bestyrerboligen, som den i øvrigt også tager sig ud i dag på vandværket ved Fuglsigvej. Fotoet er fra 1929.

Det nye vandværk, som det tager sig ud i dag, fotograferet i 1966.

mer, det kan den ikke på nuværende tidspunkt, og den kan også holde til at køre med et højere tryk, end den gør nu. Dvs. at der kan komme en del mere gas op, end det man bruger på nuværende tidspunkt. Man havde dengang man skulle installere ledningen bestemt sig for en type, men det ændrede man da, man på det tidspunkt tog højde for, at ledningen evt. senere skulle anvendes til naturgas og så ombesluttede man sig og fik en anden type ledning.

Men der er mange aktiviteter, men det er jo gas- og vandværket, der jubilerer, og efter den annonce vi har, fortsætter Johan Jensen, så fremgår det, at den 11. august for 75 år siden blev der annonceret, at nu var der vand i hannerne, hvorimod gasværket har haft produktion fra omkring maj-april måned for 75 år siden, altså før vandværket kom igang. Men planlægningen af gas- og vandværket var startet op samtidig, idet det startede omkring århundredskiftet, ca. 3 år før, at det blev ført ud i livet.

Sikker viden om byggeri

Håndbog for husejere. Redaktion: Jørgen Beck. Udgiver: Ide-nyt. 350 sider, illustreret. Pris kr. 10,00.

Byggeri er en kompliceret affære med mange faldgruber hen ad vejen, før det færdige resultat, godt eller mindregodt, er en kendsgerning, man skal leve med i mange år. Det er ikke nok at forlade sig på rådgivere, hvis man selv er uden ringeste viden om de mange aspekter, der spiller ind i en byggeproces, og man må gøre sig klart, at det i sidste instans altid er igangsætteren eller bygherren, der har det endelige ansvar, også juridisk, for byggeriets gennemførelse. Om det drejer sig om et større eller mindre nybyggeri eller en beskedent tilbygning eller indvendig ombygning er for så vidt underordnet, hvis man bagefter står med ærgrelsen og måske en økonomisk øretæve, som man gerne havde været foruden. Så melder der sig spørgsmålet, om miseren er selvforskyldt og burde været undgået, og svaret vil meget ofte være et ja. Bygherren burde have orienteret sig bedre på de elementære områder, før han gik i gang, og ofret lidt tid på at sætte sig ind i stoffet. I hvert fald kan han ikke undskylde sig med, at det er for svært tilgængeligt, efter at en kreds af dygtige arkitekter, fagfolk, økonomer og jurister nu har lagt emnet blot i en udførlig Håndbog for husejere. Hvor bygherren tages ved hånden skridt for skridt gennem hele byggeprocessen. Her er sikker viden at hente om byggegrundens udvælgelse og disponering, om valg og planlægning af hustype og størrelse ved hjælp af en omhyggelig behøvsanalyse, og en gennemgang af samspillet mellem hus og have med skyldig hensyntagen til naboenes skel. Vægbeholdninger, rumopdeling, sanitære og elektriske installationer samt opvarmningsmuligheder og -fordele er blot nogle få af de mere end tredive hovedomr., der behandles i den nye håndbog, som supplerer sit emneregister med et udførligt stikordsregister til lettelser af orienteringen. At der imellem er mange gode idéer at hente i de mange farveillustrationer, forklejner ikke det massive opbud af kontant viden i denne håndbog, hvor også økonomi og den følgende driftsøkonomi, som mange skal leve med mange år ud i fremtiden, lægges frem med erfarende juridisk ekspertise. Bogen kan rekvireres på forlaget, tlf. (02) 62 11 22.

Vi laver tryksager mens De venter når det drejer sig om A4

7.200 tryk i timen

BILLIGE

TRYK

Helautomatisk på almindeligt papir

Det kan vi KOM UD ELLER RING

Tlf. 92 36 33

BENT MADSEN UGEAVISEN reprografisk bureau

Georg Jensens Vej 10 DK- 9800 Hjørring Telf. 08-923633 Giro: 1135104